

ULUSLARARASI KONTEYNER TAŞIMACILIĞI

KONTEYNER NEDİR?

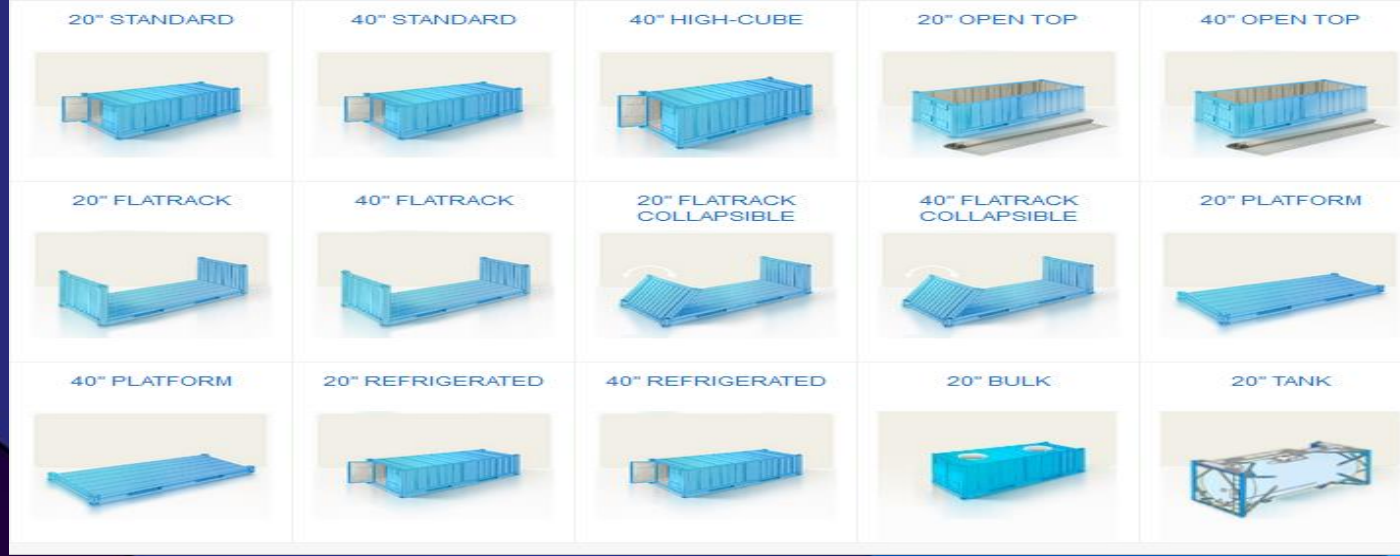

Türk Dil Kurumu konteyneri; “Çeşitli eşyaları taşımak için uluslararası standartlara göre yapılmış büyük sandık” olarak tanımlamıştır. Bu uluslararası standartları belirleyen International Organization for Standardization yani ISO standartlarına göre;

konteynerleri **20’lik** ve **40’lık** olarak ikiye ayırabiliriz.

Bunları da kendi aralarında; kullanım şekillerine, yapıldığı malzemeye, ve amaçlarına göre kategorilendirmek mümkündür.

Konteyner Çeşitleri

Bir malın konteyner ile nakliyesi yapılacağı zaman, malın özelliklerine göre konteyner seçimi yapılır.

- Çabuk bozulan meyve ve sebze gibi mallar, soğutucu özellikli konteynerlerle,
- Bitkisel yağ ve kimyasallar gibi sıvı bir ürün gönderilecekse, tank yani sıvı yapılı konteynerler kullanılmalıdır.
- Üstü açık konteynerler kütük taşımacılığında, makineler ve tek boyutlu ürünlerin taşımacılığında kullanılır.
- Düz raflı konteynerler ise; endüstriyel ekipmanlar, makineler ve araçları taşımak için idealdir. Açık ağızlı konteynerler, soğan ve patates taşımak için idealdir.

Ürünlerle doğru orantıda seçilen konteynerler sayesinde taşıma sırasında herhangi bir aksama yaşanmaması sağlanır.

Neden Konteyner Taşımacılığı?

İlk olarak konteynır taşımacılığında yüklerin konteynır aracılığıyla taşınmasından dolayı daha emniyetli olması diğerler taşımacılıklardan daha güvenilir kılar. Dünyanın yarısından çoğunun su olması da denizyolu konteynır taşımacılığına duyulan ihtiyacı destekler. Denizaşırı ülkelere taşımacılıkta kullanılabilecek ulaşım hizmetleri arasında maliyeti en düşük olan konteynır taşımacılığıdır. Bunun yanında tek seferde yük taşıma özelliğiyle diğer ulaşım hizmetlerinden daha fazla yük taşınabilir. Yani hem daha hızlı, güvenilir hem de daha ekonomiktir.

- Kasa, mühürlenip yol boyunca hiç açılmadığından içindekilerin çalınma ve bozulma ihtimali yoktur.
- Çok parça mal, tek bir kasada bulunabildiğinden yükleme - boşaltmada büyük kolaylık ve sürat sağlar.
- Konteyner içinde yükü sâbitleştirecek tertibatlar bulunduğundan yük uzun mesâfede zâyiatsız bir biçimde ezilmeden, kırılmadan gidebilir.
- Gemi ambarlarına üst üste konabilir ve birbirlerine kenetlenebilirler. Bu da limanlarda, yükleme-boşaltmayı çabuklaştırır ve liman kapasitesini arttırır.
- Su geçirmez biçimde yapıldığından, gemi güvertesine de istif edilip taşıma hacminden kazanç sağlarlar.
- Limanda boşaltma ve kara ve demiryolu taşıtlarına yükleme, raylar üzerinde hareket eden krenler ve özel çatallı istifleyiciler vâsıtasıyla yapılır.

KONTEYNER TAŞIMACILIĞI VE DİĞER TAŞIMA YÖNTEMLERİ

Taşıma Türlerinin Genel Özellikleri

Taşıma Türleri	Güçlü Yönleri	Zayıf Yönleri	Temel Özellikleri	Taşınan Ürünlerin Özelliği	Taşınan Ürünler
Karayolu	Erişilebilirlik, Hız, Hizmet düzeyi	Sınırlı kapasite, Yüksek maliyet	Yerel, bölgesel ve ulusal pazarlara küçük hacimlerde yük taşınabilmesi	Yüksek değere sahip, düşük hacimli, nihai mallar	Yiyecek, giyecek, elektronik eşya, mobilya
Denizyolu	Yüksek kapasite, Düşük maliyet, Uluslararası yetkinlik	Düşük hız, Erişilebilirlik	Nehirler ve kanallar yoluyla yurtiçi pazarlara küçük hacimlerde yük taşınabilmesi, uluslararası pazarlara küçük hacimlerde yük taşınabilmesi	Düşük değere sahip, ham maddeler, yığın haline getirilmiş ürünler, konteynerize edilmiş nihai mallar	Ham petrol, madenler, çiftlik ürünleri, giyecek, elektronik eşya, oyuncak
Demiryolu	Yüksek kapasite, Düşük maliyet	Erişilebilirlik, Değişken hizmet düzeyi, zarar etme riski	Yerel, bölgesel ve ulusal pazarlara büyük hacimlerde yük taşınabilmesi	Düşük değere sahip, ham maddeler, yüksek hacimli	Kömür, kereste, kağıt, tahıl, kimyasal ürünler
Havayolu	Hız, Güvenlik, Esneklik	Erişilebilirlik, Yüksek maliyet, düşük kapasite	Yurtiçi pazarlara yüklerin acele taşınabilmesi ve uluslararası pazarlara küçük hacimlerde yük taşınabilmesi	Yüksek değere sahip, nihai mallar, düşük hacimli, zamana duyarlı	Bilgisayar, dergi, ilaç

Kaynak: Coyle vd. (2011: 345).

Taşıma türlerinin birbirlerine göre zaman, maliyet, esneklik, konfor, güvenlik vb konularda zaafiyet ya da üstünlükleri bulunmaktadır. T

Taşıma Türlerinin Karşılaştırılması

Taşıma Türleri	Karayolu	Denizyolu	Demiryolu	Havayolu	Boru hattı
Maliyet	Orta	Düşük	Nisbeten	Yüksek	Düşük
Hız	Orta	Düşük	Yüksek	Yüksek	Yüksek
Güvenlik	Zayıf	Yüksek	Nisbeten yüksek	Yüksek	Çok yüksek
Kapasite	Düşük	Yüksek	Yüksek	Düşük	Çok yüksek
Çevreye olumsuz etki	Yüksek	Düşük	Nispeten düşük	Nisbeten yüksek	Değişken
Kapıdan kapıya teslim	Var	Yok	Yok	Yok	Var

Kaynak: Smith (2002: 65).

Gittikçe artan ticaret hacmi ve mal hareketlerinin Dünya üzerinde çeşitlenmesi ürünlerin konsolidasyonunu zorunlu hale getiriyor. Uluslararası ticarete konu olan yükler bazen bir konteynerin tamamını dolduramadığında farklı alıcısı olan yükler **parsiyel** olarak bir konteynerde taşınabiliyor. İşte bu noktada **Komple Konteyner (FCL)** ve **Parsiyel Konteyner (LCL)** taşımaları karşımıza çıkmakta;

FCL

Eğer taşınacak olan yük bütün konteyneri kapsıyorsa buna (Full Container Loading) komple konteyner yükü diyoruz. Bu tür FCL yüklemelerde mal sahibi gemi acentesiyle ya da forwarder firmayla belli dönemler için sözleşme yapabilir. Tabi ki gemi acentesiyle sözleşme yapabilmek için yıllık düzenli ve belirli bir kapasitenin üzerinde taşıma yapmak gerekli. FCL yükler limana geldiğinde yük sahipleri istedikleri takdirde konteyneri kendi depolarına getirip boşaltabileceği gibi, hizmet aldıkları lojistik şirketinin deposuna da boşaltma yapabilir. Tabi ki bu durumda Konteyner liman sahası dışına çıktığı için gemi acentesi ya da forwarder firmaya bir geçici kabul taahhünamesinin imzalanması gerekir.

LCL

Bir konteyneri dolduramayan (Less Than Container Load) LCL yüklemelerde ise; konteynerin içine iki ya da daha fazla alıcısı olan yükler konsolide edilerek yüklenir. Konteyner limana geldiğinde alıcıların gümrükçüleri kontrolünde açılarak mal sahipleri yüklerini alırlar. LCL yüklemeler; daha önceden alınan bilgiler doğrultusundan ya limanda ya da lojistik şirketinin deposundan gerçekleşir.

Bu tip yüklemelerde olabilecek yükleme şekilleri;

FCL/LCL: İki ya da daha fazla ihracatçının yükü tek bir konteynere yüklenir ve ithalatçı tek firmadır.

LCL/FCL: Bir ihracatçı tarafından yüklenen konteyner de iki ya da daha fazla ithalatçının yükü vardır.

FCL/FCL: Komple konteyner yükünün bir ihracatçısı ve bir ithalatçısı olduğu durumdur.

LCL/LCL: Konteynere yüklenen parsiyel yükün bir ihracatçısı ve bir ithalatçısı olduğu durumdur.

Pandemi sürecinde yaşananlar ve alışkanlık değişimlerinin tedarik zincirine yansımaları

Küresel COVID-19 salgının Çin'de başlamasıyla birlikte ülkede üretimin durma noktasına gelmesiyle ve limanların kapanmasıyla başlayan olumsuzluğun global etkilerinden ülkemiz ve elbette ki Konteyner taşımacılığı üzerine düşeni aldı;

2020
Öncesi

2020

2021

2022

2022
Sonrası

Pandemi Öncesi

Pandemi Dönemi

- Çin'den hareket eden gemilerin karantina amacıyla bekletilmesi, limanlarda bekleme sürelerinin artmasıyla devam eden süreç küresel anlamda ithalat ihracat dengelerinin trajik bir şekilde değişmesiyle devam etti.
- Ayrıca bu dönemde yaşanan soför krizlerinden dolayı Avrupa ve Amerika'da teslim sürelerinde ciddi uzamalara, açıkta gemilerin beklemesine sebep oldu.

Pandemi Dönemi

Denizcilik şirketleri rezervasyonları geçici olarak askıya almalarıyla ve ana taşıyıcı gemilerini mümkün olduğunca çok boş ekipmanla doldurmayı tercih etmeleriyle konteynere en çok ihtiyacı olan Asya ülkelerini rahatlatma yolunu izlediler. Ancak Hamburg, Rotterdam, Antwerp gibi hem Avrupa'nın en önemli limanlarında konteyner yetersizliği rekor seviyelere ulaşmış durumda. Benzeri bir durum Kanada, ABD ve Brezilya ve Hindistan gibi dünyanın diğer büyük ekonomilerinde de yaşandı.

Pandemi Sonrası

Ekipman dengeleri nispeten sağlanırken, değişen ve tekrar Pandemi öncesine dönen tüketim davranışlarıyla navlunlar bir miktar gerilemeye başladı.

Yakın gelecek

Özetle;

- Carrier Management ile makroda yer&ekipman problemlerinin önüne geçerken, mikroda da müşteri bazında alternatifli ve planlı bookingleme yapılması
- Operational excelliance extra mile kavramlarını içselleştiren hizmet anlayışı ile anında müdahale ile kriz yönetimi
- Pazarlama faaliyetleri: Müşteri beklenti ve memnuniyetine dair geri bildirim alarak, doğru pozisyonlama ve serviste modifikasyonlar

Teşekkürler!

Erkin ÇELİK

erkin.c@linkshipping.com

Evren KEÇİCİLER

evren.k@linkshipping.com